

Verre Culturen Toen en Nu met de Etnografische Vereniging Delft
4^e Kunstnijverheidsbijeenkomst zat. 16-10-10 in Nusantara

Onderwerp: Kunst(nijverheid) kijken met Rinus van Huyksloot

Ondanks de u toegezonden aankondigingen (per mail of per brief), de uitgebreide verslagen van eerdere bijeenkomsten (zie bij www.verreculturendelft.nl onder *archieef*) met foto's en literatuurverwijzingen en ondanks het goede droge weer en ondanks de aankondiging van de bij velen van u bekende spreker (maar misschien niet in deze hoedanigheid) hebben de meeste van u zich toch de kans laten ontglippen op het verhaal van een insider. Gelukkig kunt u hieronder toch iets lezen over het boeiende verhaal en wat zien van de fraaie kunst(nijverheid) stukken die Rinus ons heeft laten bekijken.

Voor u verder gaat dient u wel eerst even de volgende mini-enquête in te vullen:

- Ik ben wel/niet geïnteresseerd in kunst
- Ik ben wel/niet geïnteresseerd in kunst/ kunstnijverheid van verre culturen
- Ik weet wel/niet wat museum Nusantara te bieden heeft
- Ik vind zaterdagmiddag van 14.00 – 16.00 u. (1x per maand) wel/geen goed tijdstip voor de KKring
- De KunstnijverheidsKring is wel/niet alleen voor 'kunstkenners' maar voor alle geïnteresseerden

U bent niet verplicht de enquête op te sturen maar alle reacties zijn zeer welkom.

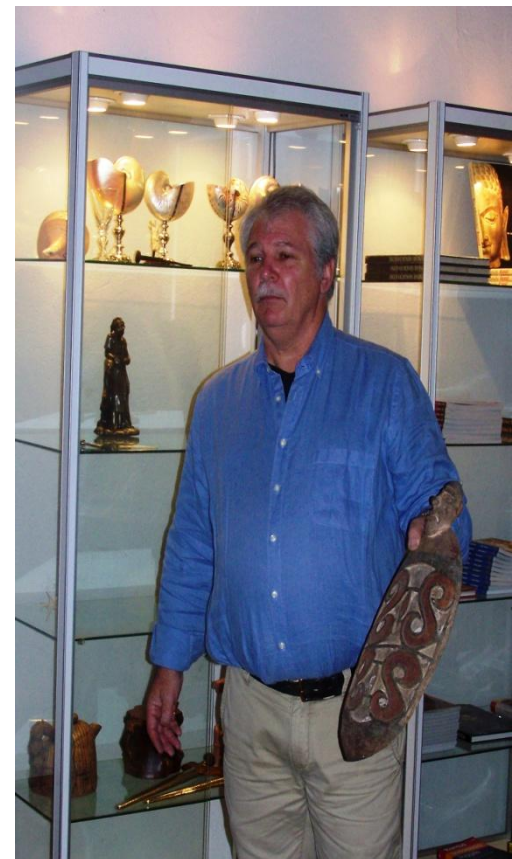
.....
Verslag 4^e Bijeenkomst Kunstnijverheidskring

In onderstaand kader staat een samenvatting door mij (hvh) van de introductie door Rinus als inleiding op het onderwerp kunstkijken, bedoeld als achtergrond bij de uitoefening van zijn functie bij Nusantara en zijn persoonlijke passie voor kunst.

Voordat Rinus zijn meegebrachte voorwerpen en stukken uit zijn privé collectie liet zien (liever gezegd ons liet 'kijken') vertelde hij hoe hij tot deze passie is gekomen. Zijn liefde voor de (kunst)voorwerpen van verre culturen (etnografica) heeft wortels in zijn levensloop. Als dromerig ventje kwam hij terecht op de ambachtsschool waar men vond dat hij met zijn creatieve geest naar de kunstacademie zou moeten; het werd een opleiding tot reclameschilder (van die grote doeken voor de film) aan de Hazelhorst, waarna hij zich specialiseerde tot marmerimitatie-schilder en later bij schildersbedrijf Groeneboom menig voordeel van een houtimitatie-schildering voorzag. Hij bezit nog steeds het gereedschapskistje waar hij zijn bijzondere kwasten en koperen kammen in bewaart. Vaak was hij in die tijd ook te vinden in de Hof van Eden, een antiekwinkel van Eradus op de Beestenmarkt waar veel kennis over antiek werd opgedaan en een begin werd gemaakt met het verzamelen van o.a. religieuze kunst. Rond 1980 werd hij gevraagd de winkel te runnen.

Waren het de magische krachten van die objecten die er omstreeks 1990 voor zorgden dat zijn gedachten zich richtten op de dood en angst voor het welzijn van zijn dochter en zoon? In ieder geval was dat ook een periode waarin hij zich o.a. verdiepte in het fenomeen koppensnellers. Via artefacten (waaronder een dolk gemaakt van een bovenarmbeen van een Asmat man en een fijne haaknaald van been) verkregen via o.a. pater Nico Akkerboom, een relatie bij het missiehuis in Tilburg, werd ons duidelijk gemaakt hoe en waarnaar je moet 'kijken', wat je ziet als je kijkt.

Voor de originele stukken in de winkel van Nusantara uit o.a. Indonesië put Rinus uit jarenlang contacten met betrouwbare relaties. Naast 'oude' stukken worden er tegenwoordig in de winkel ook voorwerpen verkocht die op aanwijzing van Rinus special door Indonesische vaklui ("die een eerlijk uurloon krijgen") worden vervaardigd, waaronder prachtig gesneden figuren uit mammoetivoren maar ook fijn gegraveerde nautilusschelpen (op zilveren voet) die bijvoorbeeld als exclusief geschenk kunnen dienen (zie vitrinekast op foto hiernaast).

Wat Rinus ons liet zien

Als eerste object liet Rinus ons een eenvoudige *gesmede spijker* zien (zijn talisman) een handgemaakt product waar vakmanschap aan te pas gekomen is, dat kun je zien en voelen. Dat voelen en zien gold ook voor de volgende simpele voorwerpen: een chacha (een boeddhistisch amulet van klei, in een vorm met afbeelding gemaakt) waarbij naast de afbeelding op de voorkant ook de onregelmatige

achterkant (t.g.v. duimafdrukken) niet aan zijn aandacht ontsnapte: authentiek handwerk !Vervolgens een eenvoudig potje uit Nepal, omwikkeld met reepjes yakleer en een dekselsluiting ook met leer: wederom puur handwerk. Daarna werd een prachtige Tibetaanse mala

(gebedsketting) met ringvormige kralen uit schedelmateriaal getoond. Vervolgens een tweetal met zilver beslagen tibetaanse stukken, bijgaand foto's van de voor- en achterkant van een schitterend beursje met aan de voorkant in het midden een stukje koraal,

voor Tibetanen een zeer gewild materiaal. Na dit ook in onze ogen kostbaar voorwerp, dat met een leren reep aan de riem om het middel wordt gedragen kwamen weer eenvoudiger maar niet minder intrigerende voorwerpen aan de beurt: neusbotjes en aan een simpel maar fijn geknoopt snoer gehangen wervelschijf met een mooie glans.

Het prachtige gedecoreerde bord (wat Rinus ons op de foto op de vorige pagina liet zien) en dat hier door een van de deelnemers van de andere zijde wordt getoond was werkelijk een eetbord..

Hierna toonde Rinus ons een bijzonder fraai beeldje van hibiscushout, een houtsoort te herkennen aan de fraaie groenachtige kleur; hierbij een foto maar de werkelijke pracht van dit beeldje is alleen te ervaren door het zelf te bekijken en in de hand te nemen.

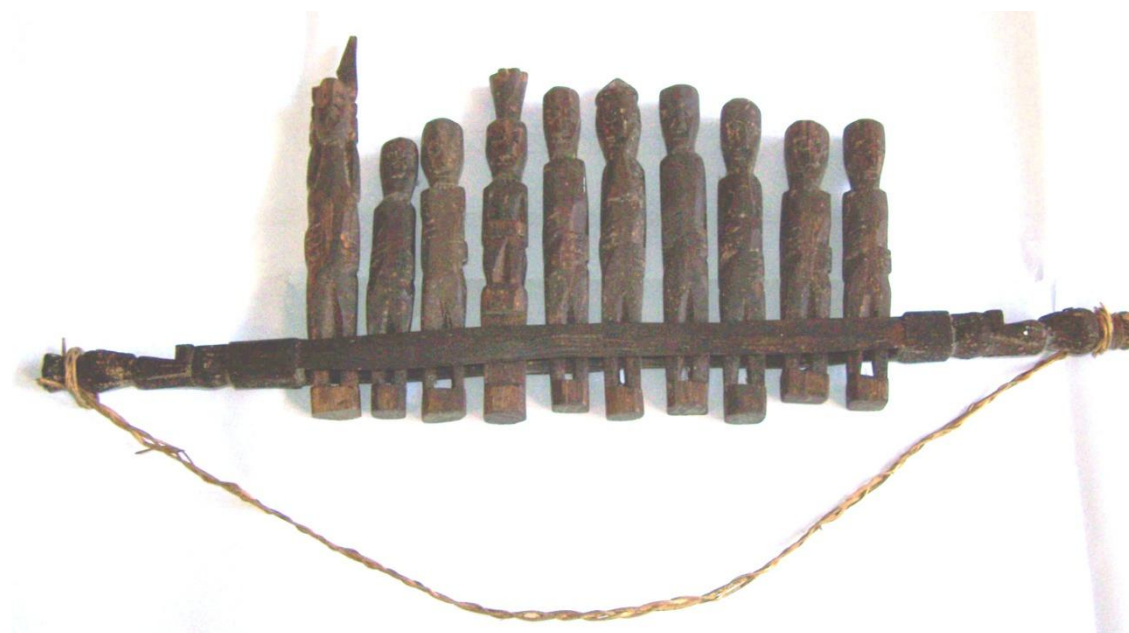

Een aantal objecten die Rinus ons toonde zijn hierbij niet beschreven. Tenslotte vertelde Rinus ons iets over de op handen zijnde nieuwe inrichting van het museum.

Na een korte pauze werden ook nog de door de deelnemers aan de KunstnijverheidsKring meegebrachte objecten bewonderd, waarbij een tweetal fraai bewerkte deurpostversieringen van hard donker hout (ebbehout ?); van dezelfde deelnemster een koppel borstbeeldjes van een lichte houtsoort, ook nog een en grappig kopje van een man met een soort tropenhelm.

Tenslotte uw aandacht voor een bijzonder voorwerp waarvan de betekenis/functie voor ons allen niet duidelijk was:

In een overlans uitgehold stokje (diameter 1,5 cm.) van +- 30 cm. met aan beide uiteinden een uitgesneden figuurtje staken een tiental houten poppetjes die enigszins vrij heen en weer konden worden geschoven en ook nog ongeveer 1 cm vertikaal. Ieder poppetje aan het voetend voorzien van een verdikking zodanig dat ze niet uit de sleuf konden glippen. Een flexibele draad (van plantenvezel) verbond beide uiteinden (als draagbandje ?); merkwaardig is eveneens dat als het geheel aan het draadje wordt opgetild of opgehangen, de 10 figuurtjes ondersteboven hangen. Bij alle figuurtjes zijn de handen op de buik gevouwen en het lijkt of alle ogen gesloten zijn.

Wie weet waar dit object toe diende en waar het oorspronkelijk vandaan komt?

Reacties naar coördinator Kunstnijverheidskring

Hans van Haeren tel. 015-2146791 e-mail : haerenh@xs4all.nl